

ดอกเข้าพรรษา หรือ ดอกหงส์เหิน

นำเสนอเมื่อ : 14 พ.ค. 2552

ดอกเข้าพรรษา ดอกเข้าพรรษานี้จะผลิดอกเฉพาะช่วงฤดูกาลเข้าพรรษาเท่านั้น ลักษณะต้นคล้ายกับต้นกระชายหรือต้นขมิ้นสูงประมาณ 1 คืบเศษ ดอกจะมีสีเหลือง สีขาว สีน้ำเงินและบางต้นก็มีสีม่วง ชอบขึ้นตามไหล่เขาในเขตอำเภอพระพุทธบาท เช่นภูเขาโพธิ์ลังกา หรือภูเขาสุวรรณบรรพต เขาเขียน เขาช้าง เขาพู เขาวง เขาถ้ำวิมานจักรีแต่เนื่องจากดอกเข้าพรรษาปีนี้ไม่เพียงพอดต่อความต้องการของประชาชนชาวพุทธศาสนิกชน จึงต้องต้องใช้ดอกไม้ชนิดอื่นเขารวมพิธีสักบาตรดอกไม้ด้วย อาทิเช่น ดอกบัว ดอกมะลิ "ดอกเข้าพรรษา" หรือ "ดอกหงส์เหิน" เพราะลักษณะของดอกและเกสรประดุจดังตัวหงส์ที่กำลังเหินบิน ด้วยท่วงท่าลีลาอันสง่างามนั่นเอง

หงส์เหิน เป็นพืชที่จัดอยู่ในวงศ์ขิง เป็นไม้ดอกเมืองร้อน เกิดในป่าร้อนชื้น พบในประเทศไทย พม่า เวียดนาม ภายใตร่มเงาไม้ใหญ่ หรือตามชายป่า มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น เช่น กลวยจะกา (ตาก), กลวยจะกาหลวง (ลำพูน), กลวยเครือคำ (เชียงใหม่), กามปู (พิษณุโลก), ขมิ้นผี หรือกระทือลิง (ภาคกลาง), วานดอกเหลือง (เลย), ดอกเข้าพรรษา(สระบุรี) เป็นต้นดอกเข้าพรรษา (ดอกหงส์เหิน) หนึ่งปีจะออกดอกเพียงครั้งเดียว เฉพาะช่วงเข้าพรรษาเท่านั้น ชาวบ้านจึงเรียกว่า “ดอกเข้าพรรษา” ในท้องที่ อ.พระพุทธบาท พบ ๒ สกุล ได้แก่ สกุลกระเจียว มีดอกสีขาวหรือขาวอมชมพู และสกุลหงส์เหิน ลักษณะดอกมีขนาดเล็ก กลีบดอกบอบบาง มีก้านเกสรยาว มีดอกหลายสี ทั้งเหลือง เหลืองทองอมส้ม ขาว และสีชมพูอมม่วง รูปร่างคล้ายนกบินจึงนิยมเรียก “หงส์เหิน”